

**Plenul Curții Supreme de Justiție
a Republicii Moldova**

H O T Ă R Î R E

privind sesizarea Curții Constituționale
referitor la controlul constituționalității prevederilor

Art. I și Art. II ale Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 73 din 04.05.2010
(Monitorul Oficial nr. 94-97/272 din 11.06.2010)

Obiectul sesizării

În temeiul Art. I al Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 73 din 04.05.2010 (Monitorul Oficial nr. 94-97/272 din 11.06.2010), Articolul 10 alin. (2) din Legea nr. 190-XIII din 19.07.1994 cu privire la petiționare a fost expus în următoarea redacție:

“(2) Petițiile ce nu întrunesc condițiile prevăzute la alin.(1) se consideră anonime și nu se examinează. Fac excepție petițiile ce conțin informații referitoare la securitatea națională sau ordinea publică, care se remit spre examinare organelor competente.”

În temeiul Art. II al Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 73 din 04.05.2010, la punctul 22 din anexa nr.1 la Hotărârea Parlamentului nr.57-XVI din 20 martie 2008 de aprobare a Regulamentului Centrului pentru Drepturile Omului, a structurii, a statului de funcții și a modului de finanțare a acestuia (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.81, art.276), ultima propoziție a fost expusă în următoarea redacție:

“Cererile care nu întrunesc condițiile prevăzute la art.10 alin.(1) din legea menționată se consideră anonime și nu se examinează. Fac excepție cererile ce conțin informații referitoare la securitatea națională sau ordinea publică, care se remit spre examinare organelor competente.”

Plenul Curții Supreme de Justiție consideră că Art. I și Art. II al Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 73 din 04.05.2010 (Monitorul Oficial nr. 94-97/272 din 11.06.2010) contravin prevederilor constituționale statuate în art. 28 din Constituție și sunt pasibile de a fi declarate neconstituționale, din următoarele motive.

Cadrul juridic relevant

Constituția Republicii Moldova

Articolul 28. Viața intimă, familială și privată

Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Articolul 8. Dreptul la respectare a vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Argumentele sesizării

Din textele legale, care reprezintă obiectul sesizării, rezultă că petițiile anonime, referitoare la securitatea națională sau ordinea publică, se remit spre examinare organelor competente.

Aparent, legislatorul s-a conformat prevederilor paragrafului 2 al art. 8 din CEDO, care stabilește că amestecul unei autorități publice în viața intimă, familială și privată este admis decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale.

Plenul Curții Supreme de Justiție consideră că operarea în textul legii cu sintagmele *ordinea publică* și *organele competente*, care au un caracter generic, poate conduce la violarea drepturilor garantate de art. 28 din Constituția Republicii Moldova și art. 8 din CEDO.

Amestecul în viața intimă, familială și de familie, poate fi considerat ca fiind prevăzut de lege, doar în cazul în care reglementarea legală este suficient de exactă și conține destule măsuri de protecție contra acțiunilor arbitrare ale autorităților publice.

Întru conformarea cu cerințele art. 8 din CEDO, prevederile legale, care admit amestecul în viața privată, trebuie formulate cu claritate, pentru a acorda individului o protecție adecvată contra ingerințelor arbitrare. La fel, reglementările, care admit ingerințe în exercitarea dreptului consacrat în art. 8 din Convenție, trebuie să asigure un echilibru între drepturile individului și interesele statului.

În opinia Plenului, prevederile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la petiționare, pentru a fi conforme art. 8 din Convenție, trebuie să conțină garanții adecvate de protecție pentru a împiedica abuzul de putere al autorităților publice la examinarea petițiilor anonime. Este necesar ca textul legislativ pertinent să conțină dispoziții explicite și detaliate asupra naturii informațiilor din petițiile anonime, precum și să enumere organele concrete ale statului competente să le examineze.

Este evident că anumite ingerințe în viața privată, precum colectarea sau accesarea datelor cu caracter personal de către poliție, procuratură, serviciile de inteligență, pot fi admise pentru a proteja securitatea națională. În același timp, aceleași ingerințe, manifestate prin acțiuni similare, ridică întrebări serioase cu privire la asigurarea dreptului la viața privată în cazul în care sunt invocate ca necesare pentru apărarea ordinii publice. Or, legislația națională atribuie competențe privind asigurarea ordinii și liniștii publice unui număr mult prea mare de organe ale puterii de stat, atât locale, cât și centrale.

Prin urmare, în lumina rigorilor stabilite de art. 8 (2) din Convenție, este inacceptabil ca petițiile anonime, sub pretextul că conțin informații referitoare la ordinea publică, să fie examinate, inclusiv cu admiterea ingerințelor în viața privată, de un număr abstract de organe ale statului cu competențe în asigurarea ordinii de drept. Or,

într-o atare situație, lipsesc garanții contra abuzurilor, ce pot fi admise atât la înaintarea petițiilor anonime, cât și la examinarea lor.

Din motivele menționate, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, art. 24 alin. (1), art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. a), art. 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, Plenul Curții Supreme de Justiție

H O T Ă R Ă Ș T E:

A sesiza Curtea Constituțională referitor la controlul constituționalității prevederilor Art. I și Art. II din Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 73 din 04.05.2010 (Monitorul Oficial nr. 94-97/272 din 11.06.2010).

Președintele
Curții Supreme de Justiție

Mihai Poalelungi

Chișinău
29.04.2013
Nr. 12